

Aan de leden van de gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER 14035
WWW.HILVERSUM.NL

DATUM 12 februari 2020

ONS KENMERK

BEHANDELD DOOR T. Leroi

TELEFOON (035) 629 2954

BIJLAGEN

BETREFT Reactie op oplopende tekorten Jeugd en WMO (T20/02)

Geachte dames en heren,

In de raadsinformatiebrief van 8 november 2019 ([RIB 2019/67](#)) hebben wij aangegeven dat wij u nader zouden informeren over de stappen die wij nemen om de oplopende tekorten voor Jeugd en Wmo zoveel als mogelijk te beperken. Dit voornemen hebben wij middels toezegging T20/02 nog eens aan u bevestigd. De door ons genomen én te nemen stappen zijn in twee richtingen te verdelen; enerzijds enkele, u al bekende, inhoudelijke projecten en bewegingen die moeten leiden tot besparingen en anderzijds een aanpassing van de informatievoorziening tussen de gemeente en de Regio en het intensiveren van de samenwerking met de Regio.

[Acties om de tekorten Jeugd en Wmo te beperken](#)

Wij zetten de implementatie van de maatregelen, zoals deze zijn genoemd in de Visie en Agenda Jeugd en in de Agenda Wmo/Welzijn volop voort. De maatregelen waarvan wij menen dat deze op korte termijn tot de grootste verlaging van de uitgaven leiden geven wij voorrang.

Jeugd

In de Agenda Jeugd 2020-2022 hebben wij een aantal projecten genoemd die ons hierbij gaan helpen. Dit zijn de volgende projecten die in januari 2020 (inmiddels) lokaal zijn gestart of van start gaan.

1. Door de inzet van twee Praktijkondersteuners Jeugd GGZ bij de huisartsen (POH) die nauw samenwerken met de consultants van het Sociaal Plein en beter op de hoogte zijn van mogelijkheden in het voorliggende veld én die zelf kortdurende behandeling kunnen bieden, wordt waarschijnlijk duurdere specialistische zorg voorkomen. Twee praktijkondersteuners jeugd GGZ zijn inmiddels aangenomen en die starten bij zes gezondheidscentra waar veel verwijzingen vandaan komen. Bij die zes gezondheidscentra zijn eenentwintig huisartsenpraktijken aangesloten.
2. Eén van de speerpunten voor Jeugd is 'het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp'. De jeugdconsultanten van het Sociaal Plein zijn inmiddels dan ook gekoppeld aan de scholen en de scholen hebben daarmee een vaste jeugdconsultant als aanspreekpunt. Verder afglijden en duurdere zorg/hulp wordt hiermee in sommige gevallen voorkomen.
3. Er komt een extra gezins- en opvoedcoach zodat in een vroeg stadium aan ouders opvoedondersteuning geboden kan worden ten einde zwaardere problemen en dus duurdere zorg in een later stadium wordt voorkomen. Wij zijn met Jeugd & Gezin in overleg wat er nog nodig is om dit spoedig op starten.

Naast de uitvoering van de genoemde acties in de agenda Jeugd blijven we continue alert waar we de uitgaven jeugd kunnen beperken. Hierbij denken wij onder andere aan een regionaal onderzoek naar de grenzen/reikwijdte van de jeugdhulp. Belangrijke vragen hierbij zijn: Wat valt onder jeugdhulp en wat valt onder opvoedvraagstukken, waarbij de ouders aan zet zijn? Uiteraard sluiten wij aan bij landelijke onderzoeken en ontwikkelingen op dit vlak. Wij zijn ook voornemens om te bezien welke tussenvormen van jeugdhulp nog te ontwikkelen zijn tussen lichte en zware jeugdhulp. Daarnaast gaan wij bezien hoe wij de toegang via ons Sociaal Plein verder kunnen ontwikkelen zodat jeugdconsulenten scherper toewijzen en het kostenbewustzijn onder consulenten wordt vergroot. Wij merken op dat het uitgangspunt blijft dat alle jeugdigen de juiste hulp ontvangen.

Met de Regio werken wij nauw samen bij de nieuwe regionale inkoop van jeugdhulp in 2020. Hoewel bij de inkoop rekening moet worden gehouden met stijgende kosten vanwege onder andere loonontwikkelingen proberen wij ook door de inkoop te sturen op kwaliteit en kosten, deze willen wij zoveel als mogelijk in balans houden.

Wmo

De invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2019 is van grote invloed op de stijging van de Wmo-uitgaven. Uit een eerste landelijke rapportage over de gevolgen van de invoering van het abonnementstarief blijkt dat vooral een toename van gebruik zichtbaar is bij huishoudelijk hulp. Ook blijkt dat juist inwoners met hogere inkomens een beroep op de Wmo zijn gaan doen. Het gaat hier om voorlopige bevindingen, gebaseerd op informatie van medewerkers van gemeenten die deelnemen aan het onderzoek. Gelet op vorenstaande versterken wij onze inzet richting VNG en G40 om eerdere en betere afspraken te maken over compensatie van het Rijk voor de kostenstijging door de invoering van het abonnementstarief.

Met de invoering van de basisvoorziening Begeleiding in de wijk is een besparing beoogd van € 400.000. Deze basisvoorziening is een Algemene voorziening als bedoeld in de Wmo. Deze besparing ontstaat doordat vaker lichtere vormen van ondersteuning en begeleiding worden ingezet dan begeleiding op indicatie.

Voor wat betreft begeleiding indiceren wij voortaan vaker groepsbegeleiding, vanzelfsprekend onder de voorwaarde dat groepsbegeleiding in het betreffende geval als passend kan worden aangemerkt. Van groepsbegeleiding wordt niet of nauwelijks gebruik gemaakt. In het kader van inkoop vragen wij aanbieders, voor zover dat nog niet bestaat, een passend aanbod groepsbegeleiding te ontwikkelen. Ook in het kader van de basisvoorziening Begeleiding in de wijk (Algemene voorziening) komt meer nadruk te liggen op het inzetten van groepsbegeleiding. In 2019 is reeds ervaring opgedaan met de inzet van buurtcirkels.

Wij onderzoeken op welke wijze zorgvuldig kan worden vastgesteld of en wanneer begeleiding in het kader van de Wmo kan worden aangepast of beëindigd, zodat beter wordt aangesloten bij de eigen mogelijkheden van de betreffende inwoner.

Voor wat betreft de stijging bij de huishoudelijke hulp brengen wij in beeld wat de reden is dat Hilversum wat ruimhartiger is (qua omvang en duur) dan andere gemeenten bij het toekennen van huishoudelijke hulp. Dit nemen wij binnenkort mee bij het vaststellen van de nieuwe beleidsregels Wmo. In de Agenda Wmo/Welzijn hebben wij hiervoor al een besparing opgenomen.

De Wmo gaat uit van de eigen mogelijkheden van de inwoners en zijn of haar sociale netwerk. Wanneer inwoners zich voor ondersteuning hebben gemeld bij het Sociaal Plein en in situaties waarin inwoners een beroep doen op de basisvoorziening Begeleiding (Algemene voorziening) voeren wij met hen het goede gesprek. Daarbij leggen wij meer nadruk op de mogelijkheden die de inwoner zelf heeft om een oplossing te vinden. Wij stellen ons ook vaker de vraag of kosten waarvoor ondersteuning wordt gevraagd als 'algemeen gebruikelijk' zijn aan te merken.

Wij onderzoeken de mogelijkheden van het opzetten van algemene voorzieningen in de Hilversumse wijken. Daarbij denken we aan dagbesteding en huishoudelijke hulp of onderdelen daarvan.

Informatievoorziening en samenwerking met de Regio

Wij willen ook graag de informatie-uitwisseling tussen de Regio en gemeente verbeteren. Daarvoor zijn en blijven wij in gesprek met de Regio. Concrete stappen die inmiddels zijn genomen zijn de besprekingen tussen de gemeente en de Regio na ontvangst van de maandrapportage om deze te duiden. Ook is een Dashboard Jeugd technisch af. Tevens bent u in november 2019 betrokken geweest bij een algemeen Dashboard Sociaal Domein en het ontwerpen van de KPI's; in dat Dashboard zult u ook gegevens gaan aantreffen die belangrijke ontwikkelingen bij Jeugd en Wmo laten zien.

Kortom, hoewel de informatie-uitwisseling nog verder kan en moet worden verbeterd en wij ook nog beter kunnen sturen op de financiële duiding zijn belangrijke concrete stappen gezet. Bij de tussenstand van alle Agenda's in het sociaal domein in april en bij de Kadernota zullen wij u verder informeren over de genoemde projecten. Wij zullen u tevens tijdens een bijeenkomst van de commissie Zorg & Samenleving informeren over de uitgangspunten voor de regionale inkoop van jeugdhulp en de Wet maatschappelijke ondersteuning en deze met u bespreken.

Beperkte invloed

Ondanks genoemde maatregelen, wijzen wij er nogmaals op dat wij de oplopende tekorten maar beperkt kunnen beïnvloeden. Noch landelijk noch in andere gemeenten is er helaas een oplossing gevonden die de oplopende tekorten daadwerkelijk doet stoppen of in belangrijke mate vermindert. Factoren die niet zijn te beïnvloeden en ook in de landelijke discussie over de jeugdhulp en Wmo naar voren komen zijn bijvoorbeeld de toename van de vergrijzing, bevolkingsgroei (met dus ook meer jeugdigen), complexere problemen in het sociaal domein, extramuralisering, stijgingen van de loonkosten, beperkt aantal plekken in verpleeghuizen, de strakke wettelijke kaders op de uitvoering van de Wmo en de Jeugdzorg en de effecten van het abonnementstarief.

Om die reden ondersteunen wij en werken wij actief mee aan de opstelling van VNG en G40 richting het Rijk om structureel en significant meer rijks gelden voor de taken in het Sociaal Domein beschikbaar te krijgen, ofwel een stelselwijziging te bewerkstelligen die een oplossing vormt voor de huidige problemen bij de uitvoering van de wetten van 2015.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes